

Faglig kontakt under eksamen: Inger Heidi Slungård
73 59 18 92

Eksamen i 75051, *Algebra*

Fredag 26. november 1999

Kl. 9-14

Tillatte hjelpemidler: Utdelt kalkulator

Sensurdato: 17. desember 1999

Oppgave 1

La $G = \{1 \leq a \leq 20 \mid a \text{ og } 20 \text{ er relativt primiske}\}$. Multiplikasjon modulo 20, $\cdot_{20}$, er en veldefinert assosiativ binær operasjon på G .

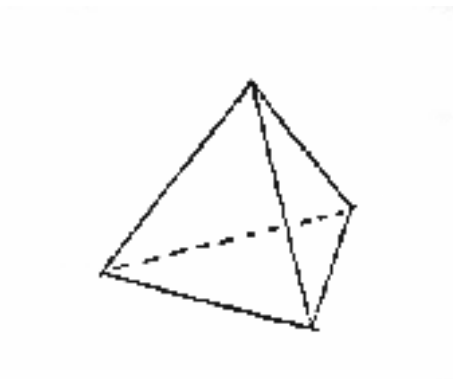
- a) Vis at G er en gruppe.

- b) Hvilken kjent gruppe er G isomorf med? Svaret skal begrunnes.

Oppgave 2

- a) Ringene $\mathbb{Z}$, $\mathbb{Z}_5$, $\mathbb{Z}_6$ og $\mathbb{R}[X]$ er alle kommutative ringer med enhet 1. Hvilke av disse ringene er integritets områder, og hvilke er kroppes? Svarene skal begrunnes.

- b) Vis at polynomet $f(x) = x^3 + 3x + 2$ er irreducibelt over $\mathbb{Z}_5$.

Oppgave 3

- a) La $\rho = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ 2 & 3 & 1 & 6 & 5 & 7 & 8 & 4 \end{pmatrix} \in S_8$. Skriv ρ som et produkt av disjunkte syklere og som et produkt av transposisjoner.

- b) Figuren over er et regulært tetraeder. Finn gruppen G av symmetrier på figuren og beskriv elementene som produkt av disjunkte sykler. (Det oppgis at $|G| = 12$.)
- c) Er G en normal undergruppe av S_4 ? Svaret skal begrunnes.
- d) De 4 flatene på figuren skal fargelegges og du har 5 farger tilgjengelig. Fargelegginger som går over i hverandre ved symmetrier blir betraktet som like. Hvor mange forskjellige fargelegginger kan du lage?

Oppgave 4

- a) La R være en kommutativ ring med enhet 1. Vis at R er en kropp hvis og bare hvis $\{0\}$ og R er de eneste idealene i R .
- b) La F være en kropp. Vis at alle idealer i $F[X]$ er hovedideal, dvs. av formen $\langle f(x) \rangle$ der $f(x) \in F[X]$.
- c) La $(\mathbb{Z}_3, +_3, \cdot_3)$ være kroppen med tre elementer. Finn alle moniske irreducibile polynomer i $\mathbb{Z}_3[X]$ av grad 2.
- d) Konstruer en kropp F med 9 elementer, og angi de to binære operasjonene på F .